

Schitter!

8 maart
Van Beekweg 15
9:30 uur

Mat. 5, 13-16 - preek NGKE - 8-3-2020

40D-2 - Schitter!

Schitter!

Tja, 'schitter!', dat is de titel boven deze preek.

Een korte maar heldere opdracht!

Niet helemaal van harte gekozen moet ik jullie zeggen.

Ik had liever iets anders bedacht.

'Laat je licht maar schijnen'

of

'Doe wat je kunt!.'

Dat klinkt zóveel vriendelijker, dan 'schitter!'

En het past ook veel beter vind ik.

Want schitteren, ja dan leg je de lat zo hoog!
'Doe maar gewoon', zo ben ik opgevoed.
En zo *ben* ik ook wel.
Ik hoef niet zo nodig in het middelpunt te staan.
En zo goed en belangwekkend *ben* ik toch niet:
'ik ben niet een schitter-end mens, om het zo maar eens te zeggen.
Als je tegen mij zegt:
"Jij bent het zout van de aarde!"
en
"Jij bent het licht van de wereld."
(-zeg het eens tegen jezelf!
"Ik ben het licht van de wereld"
"Ik ben het zout van de aarde.")

Voel je het?

Dat klinkt niet alleen eigenwijs.
Maar het is toch ook echt een paar maatjes te groot.
Zelfs als een ander het zegt.
‘Jij bent het zout van de aarde!’
en
“Jij bent het licht van de wereld.”

Dan ga je dat toch direct nuanceren, nou...
Want dat zijn grote woorden.

Dat zou immers zoiets zijn als die vuurtoren op deze sheet,
gemaakt om op te vallen.

Privé

‘Gemaakt om op te vallen.’

Mmm nog zoiets, eigenlijk is mijn geloof meer privé dan het eerder was.
Het is niet zo dat ik het bewust verberg voor anderen,
maar ik denk er wel meer na of ik over mijn geloof begin.
Heel veel mensen begrijpen het gewoon niet meer als je wat over je
geloof zegt.
Zelfs niet in deze streek.
En je wil ook geen parels voor de zwijnen gooien,
geen rare reacties uitlokken.
Ik denk er meer bij na, voordat ik er over begin.
Ja mijn geloof is meer privé dan het eerder was.

Herkennen jullie dat?

[Testvraag voor jezelf] Wat doe je als je een evangelist op straat tegenkomt,

die mensen oproept om te gaan geloven (want anders...).
Loop je zo snel mogelijk door?
Of spreek je hem aan en wens je hem Gods zegen?
Zichtbaar voor iedereen.

“zout van de aarde!”

en

‘licht van de wereld.’

Er wordt ons gevraagd om op te vallen.

Als je geloof vooral privé is, moet het weer naar buiten toe,
daar waar iedereen het kan zien.

‘Schitter!’ is zo op het eerste gezicht een terechte titel.

Wat staat hier eigenlijk in de bijbeltekst?

Licht en zout (de tekst)

Immers de tekst die we gelezen hebben roept wel vragen op.

Kan zout zijn smaak verliezen?

Nee! Zout verliest zijn smaak niet.

Het kan wel zijn dat het zout uit die tijd niet zuiver was zoals bijv. dode zeezout.

Daar zit ook veel gips in.

Het echte zout kon eruit spoelen en dan bleef het gips over.

Dat zag er uit als zout, maar is het niet.

Het smaakt niet langer naar zout.

Het verliest zijn eigenschappen.

Wat wordt hier dan bedoeld?

Als zout zijn zouthed verliest, verliest het zijn eigenheid.

Zout heeft meer eigenschappen: niet alleen smaak geven, maar ook zuiveren, bemesten en conserveren.

Zout conserveert niet alleen haring (zoute haring),
maar ook snijbonen bijv.

Ik herinner me nog dat toen ik klein was onze oude buurvrouw
gezouten snijbonen in een ton bewaarde.

Zo bleven ze goed.

Als zout zijn zoutheid verliest, dan verdwijnen al die eigenschappen.

Dus dan is het geen zout meer.

Het geeft geen smaak, het beschermt niet tegen bederf.

Je merkt er niets meer van en je hebt er dus ook niets aan.

Dan kun je het net zo goed weggooien.

Toegepast op een volgeling van Jezus:

als je niet merkt dat die volgeling verschil maakt,

dan heeft hij ook geen functie in Gods koninkrijk meer.

Strikt genomen is hij geen volgeling van Jezus.
want er zit geen eigenschap van Jezus meer in.
Dan kun je hem net zo goed naar buiten (= buiten het koninkrijk)
gooien.
Zo hard staat het hier eigenlijk.

Dat is met licht precies zo.
Als je er niets van merkt dan *is* het geen licht
Niemand zet een lamp ook onder een emmer,
wat heb je er dan aan?
Een vuurtoren zonder licht verliest zijn doel.
Niemand kan zich er meer op oriënteren.
Licht valt op, net zoals een stad op een berg.
-Uitleggers denken dat Jeruzalem hiermee bedoeld is-
De lichtende stad op een berg kan niet anders dan zichtbaar zijn.

Dat hoort bij de aard van licht.
Dat is zichtbaar...

Discipelen van Jezus zijn zichtbaar en dat hoort ook zo.
Ja wacht even, die 12 discipelen bedoel je.
Nee hoor, *alle* volgelingen van de Heer Jezus.
Hij sprak vanaf die berg immers heel veel mensen aan.
Bovendien 12 discipelen kunnen niet het licht van de wereld zijn,
daarvoor zijn er veel meer nodig.
Dat meervoud in deze opdracht is dus best belangrijk:
jullie zijn het zout van de aarde en het licht van de wereld.
Dat kun je alleen maar samen zijn.
In feite zijn alle hoorders van de Heer Jezus, het nieuwe Israël,
de erfgenamen van het oude Israël.
Dat moest ook een licht voor alle volken zijn (Jes. 49,6)

En het werd ook echt opgeroepen: sta op en schitter (Jes. 60,1)
Paulus roept op zijn beurt de NT-gelovigen op hetzelfde te doen:
'te schitteren als sterren aan de hemel.' (Filip. 2)

Dus broers en zussen: 'sta op en schitter!'

Kun je van jezelf zeggen dat je een schitterend geloof hebt?

Hoe?

Wat wordt er dan bedoeld met dat schitteren?

Moeten we de straat op?

Landelijk maar ook plaatselijk.

Met onze mening en ons commentaar op de ontwikkelingen?

Allerlei mensen aanspreken op hun gedrag?

Moeten we moraalriders zijn, zoals sommige christenen zijn?

En in het openbaar anderen op hun gedrag aanspreken?
Zoals deze stichting (Civitas Christi) doet en ook wel andere.

Ik heb daar wel moeite mee.

Als moraalridders loop je het risico dat je
-hoe goed bedoeld ook-
ongenuanceerd wordt.

En dan is het effect averechts

Net zoals teveel zout je eten oneetbaar maakt,
en teveel licht de ogen verblind.

En dan zien mensen nog niks.

Hier (in deze tekst) gaat het in iedere geval niet over moraalridders.

Als je leest gaat het hier eerder om de moreel dan de moraal.

Om mensen die bemoedigd worden door christenen.

Beter: door ons christen-zijn.

Goede daden (16) staat hier, dat wil dus zeggen dat zij het goede ervaren van het Koninkrijk van God.

Dat bemoedigt onze medemensen en maakt lof voor God los.

Eigenlijk is de Bergrede de herhaling van de wetgeving op de Sinai, maar nu aan het nieuwe Israël, de wet van het Koninkrijk.

Zoals de beproeving in de woestijn (Mat. 4), een nieuwe woestijnreis was.

De doop in de Jordaan (Mat.3) doet denken aan de doortocht door de Jordaan.

De moord op de kinderen in Bethlehem (Mat. 2) doet denken aan de moord op de kinderen in Egypte.

Matteüs vertelt de geschiedenis zo, dat je wel moet denken aan de geschiedenis van de oude volk.

De Heer begint a.h.w. opnieuw met zijn volk.

In Mat 5 worden de karaktereigenschappen genoemd die van belang zijn in het Koninkrijk van God: nederig van hart zijn, zachtmoedigheid, rechtvaardigheid, barmhartigheid, zuiver van hart-zijn en vrede stichten.

In onze wereld worden de mensen die zich hiermee bezig houden vaak als onverbeterlijke idealisten gezien.

Meelijwekkende mensen, toch wel losers

Kansloos en dus ongelukkig.

Als wereldverbeteraars die niet snappen hoe het werkt op onze wereld.

De Heer maakt duidelijk dat juist *deze* mensen het begrepen hebben en toekomst zullen hebben: zij zullen uiteindelijk de gelukkigen zijn.

Zij houden aan het goede vast en zullen het ook ervaren.

Dat wordt bedoeld met zout en licht van de wereld zijn.

Vasthouden aan de idealen en wetten van het Koninkrijk van God.

Desnoods tegen de verdrukking in.

En mensen zijn ons er dankbaar voor, juist zij die in de knel zitten.
Zij krijgen nieuwe moed en prijzen God voor onze goede daden.
Wie bij de Heer Jezus hoort en zijn idealen hooghoudt,
valt vanzelf wel op in deze wereld.

Je zoekt niet voor jezelf de aandacht, je zoekt het voor Hem.
Deze wereld waar leiders onbescheiden groot over zichzelf spreken,
waar de brutaalsten het lijken te winnen,
het recht van de sterkste lijkt te gelden,
het onrecht naar de hemel schreeuwt
waar vluchtelingen onbarmhartig behandeld worden
en vredestichters zeldzaam zijn en oorlogsberichten veel,
en vele vele christenen vervolgt worden.

Maar zo zal het niet blijven.

En dat begint nu al bij ons: sta op en schitter.

En maak het verschil.

Dat betekent niet de aandacht naar jezelf toetrekken,
maar naar je Heer en zijn Koninkrijk en de idealen en wetten die daar
gelden.

Dat betekent beschikbaar zijn voor het Koninkrijk.

Binsa

Zoals Binsa (vrijdag op de Tear-Kalender),
zich beschikbaar stelde aan haar Heer en zijn Koninkrijk.

Geboren in Kenia, studeerde ze medicijnen in de VS.

Een geweldige carrière lonkt.

Maar ze gaat terug naar Kenia.

En ziet waar de nood is.

Veel vrouwen raken gevangen in mensenhandel,
omdat er veel werkloosheid is en vrouwen argeloos en kwetsbaar,
denken dat er in het buitenland gouden bergen te verdienen.
Binsa stichtte voor hen een aantal bedrijven,
waar ze in hun levensonderhoud kunnen voorzien,
en zorgt voor voorlichting en opleiding,
en opvang voor vrouwen die in mensenhandel gevangen zijn geweest.

Zie je het: zij is beschikbaar voor de idealen van het Koninkrijk
en dan ontstaat het koninkrijk bijna als vanzelfsprekend om haar heen.
Zo maakt ze het verschil
Gedragen door de Heer, is ze zout en licht.
Haar ster schittert in een donker landen geeft hoop.

Hoe schitteren jullie sterren?

Amen

© Wieb Dijksterhuis, 8 maart 2020

